

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. birželio 28 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė) ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2023 m. birželio 15 d. paduotu **pareiškėjos S. B.** kasaciniu skundu dėl Panevėžio apygardos teismo 2023 m. kovo 15 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Pareiškėja pateikė Panevėžio apylinkės teismui prašymą dėl proceso atnaujinimo Panevėžio apygardos teismo civilinėje byloje Nr. e2A-448-828/2021 ir prašė panaikinti Panevėžio apygardos teismo 2021 m. rugsėjo 28 d. nutarties dalį, kuria kreditoriniai įsipareigojimai pagal paprastą neprotestuotiną vekselį po santuokos nutraukimo buvo pripažinti solidaria sutuoktinių prievole. Panevėžio apylinkės teismas 2022 m. gruodžio 6 d. nutartimi pareiškėjos prašymą dėl proceso atnaujinimo atmetė; Panevėžio apygardos teismas 2023 m. kovo 15 d. nutartimi paliko nepakeistą Panevėžio apylinkės teismo 2022 m. gruodžio 6 d. nutartį.

Kasaciniu skundu pareiškėja prašo panaikinti Panevėžio apygardos teismo 2023 m. kovo 15 d. nutartį ir Panevėžio apylinkės teismo 2022 m. gruodžio 6 d. nutartį ir priimti naują sprendimą – prašymą dėl proceso atnaujinimo tenkinti.

Pareiškėjos kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktą). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kuri faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pareiškėjos

kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai pažeidė proceso teisės normas, reglamentuojančias įrodymų tyrimo ir vertinimo taisykles, pareigą tinkamai motyvuoti sprendimą (CPK 270 straipsnio 4 dalis, 331 straipsnio 4 dalis), nes nevertino ir nepasisakė dėl visų procesiniuose dokumentuose pateiktų argumentų, taip pat nukrypo nuo kasacinio teismo suformuotos praktikos.
2. Teismai nutartyse nurodė argumentus ir išvadas tik dėl termino praleidimo, dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių, tačiau nenagrinėjo, nevertino ir nepateikė išvadų dėl prašyme atnaujinti procesą ir atskirajame skunde nurodyto pagrindo, kad padaryta esminė teisės taikymo klaida, neįvertino pareiškėjos nurodytų aplinkybių dėl CPK 366 straipsnio 1 dalies 9 punkte įvardytų proceso atnaujinimo pagrindų.
3. Panevėžio apygardos teismas neturėjo tenkinti trečiojo asmens D. J. apeliacinio skundo, nes šis trečiasis asmuo, pažeisdamas CPK 47 straipsnio, 312 straipsnio nuostatas, apeliaciniame skunde iškėlė reikalavimą, kuris nebuvo pareikštas nagrinėjant bylą pirmosios instancijos teisme, taip pat, neturėdamas teisės, pakeitė ieškinio pagrindą ir dalyką. Nagrinėjant bylą pirmosios instancijos teisme šis trečiasis asmuo nereikšė savarankiško reikalavimo, priešingo ieškovo reikalavimui, ir neprašė prievolės pripažinti solidaria.
4. Panevėžio apygardos teismas 2021 m. rugsėjo 28 d. nutartyje rėmėsi faktinėmis aplinkybėmis, kurios nebuvo nagrinėtos ir vertinamos nagrinėjant bylą pirmosios instancijos teisme, todėl pareiškėjai nebuvo bei negalėjo būti žinoma, jog būtent šiomis aplinkybėmis bus grindžiamas apeliacinės instancijos teismo procesinis sprendimas. Pirmosios instancijos teisme tarp šalių nekilo ginčo dėl to, jog prievolė yra asmeninė ieškovo M. J. prievolė, todėl nebuvo nustatinėjamos faktinės aplinkybės, kur buvo panaudoti pagal vekselį gauti pinigai.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir gražinti jį padavusiam asmeniui.

Gražinti pareiškėjai S. B. (a. k. (*duomenys neskelbtini*)) sumokėtą 146 (vieną šimtą keturiasdešimt šešis) Eur žyminį mokestį 2023 m. birželio 15 d. AB Swedbank mokėjimo nurodymu Nr. 46.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė

Grażina Davidonienė

Algirdas Taminskas